

Poznań, dnia 22 kwietnia 2021 r.

WK-0911/54/2020

Pan
Mieczysław Skrzypczak
Wójt
Gminy Kuślin

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137) informuję o wynikach kompleksowej kontroli gospodarki finansowej Gminy Kuślin obejmującej rok budżetowy 2019, a w miarę potrzeb także inne lata.

Wyniki kontroli wykazały nieprawidłowości i uchybienia opisane w protokole, podpisanym w dniu 26 lutego 2021 roku, spowodowane nieprzestrzeganiem obowiązujących przepisów prawa, a mianowicie:

1. W zakresie prowadzonych w 2019 roku ksiąg rachunkowych i ewidencji księgowej stwierdzono naruszenie przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości z dnia 20.02.2018r. (Dz. U. z 2018 r., poz. 395 ze zm., a od 22 lutego 2019 roku Dz. U. z 2019 r. poz. 351 ze zm.) oraz przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 poz. 1911 ze zm.), a mianowicie:
 - 1) Fakturą NR FV/260/04/2018 z 23.04.2018 roku zakupiono zmywarkę za kwotę 4.000,00 zł, która została zaklasyfikowana do środków trwałych (konto 011), zamiast do pozostałych wartości środków trwałych (konto 013), co było niezgodne z ustaleniami wprowadzonymi Zarządzeniem NR 38/2017 Wójta Gminy Kuślin z dnia 31 grudnia 2017 r. w sprawie: zmiany Zarządzenia nr 22/2010 z dnia 30 grudnia 2010r. w sprawie przyjęcia zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Gminy w Kuślinie, gdzie w opisie do konta 013 określono, że w ewidencji konta 013 ujmuje się wszystkie środki trwałe o wartości początkowej poniżej 10.000 zł.
 - 2) Nie przyjęto do ewidencji pozostałych środków trwałych (konto 013):
 - Systemu bezprzewodowego o wartości 1.900,00zł zakupionego fakturą Nr FP/19/10440 z 19.12.2019r.,
 - Monitora o wartości 1.710,00zł zakupionego fakturą nr FP/19/10440 z 19.12.2019r.

Powyższe naruszało zasady przyjęte Zarządzeniem NR 38/2017 Wójta Gminy Kuślin z dnia 31 grudnia 2017 r. w sprawie: zmiany Zarządzenia nr 22/2010 z dnia 30 grudnia 2010 r. w sprawie przyjęcia zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Gminy w Kuślinie, gdzie w opisie do konta 013 określono, że dla pozostałych środków trwałych powyżej 1.500 zł do 10.000 zł prowadzona jest ewidencja ilościowo-wartościowa.

- 3) Stwierdzono różnicę pomiędzy stanem ewidencji syntetycznej, a stanem ewidencji pomocniczej prowadzonej do konta 020 „Wartości niematerialnych i prawnych” oraz do konta 013 „Pozostałe środki trwałe” na kwotę 1.079,01 zł na koniec 2018 roku, co było niezgodne z przepisami art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
W złożonych na tą okoliczność wyjaśnieniach Skarbnik wskazał m.in., że:
„Różnica między BZ z 2018 a BO z 2019 w ewidencji wartości niematerialnych i prawnych w kwocie 1.079,01 zł spowodowane jest tym, że w ewidencji księgowej w programie FKB Radix zakup programu Office 2018 zaksięgowano na koncie 013 Pozostałe środki trwałe, natomiast w ewidencji prowadzonej w programie Świstak zapisano ten program jako „Wartości niematerialne i prawne” (...).”
- 4) W zakładowym planie kont Urzędu Gminy nie określono sposobu ujmowania w ewidencji gruntów Skarbu Państwa użytkowanych wieczysto przez gminę, co było niezgodne z przepisami § 20 ust. 1 pkt 4 lit. b rozporządzenia w sprawie rachunkowości oraz planów kont (...). W konsekwencji grunty, których użytkownikiem wieczystym jest Gmina nie zostały ujęte w pozabilansowej ewidencji księgowej. Grunty użytkowane wieczysto są własnością Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub ich związku. Zatem jednostka, której oddano grunty w użytkowanie wieczyste ujmuje wartości tych gruntów w ewidencji pozabilansowej zapisem jednostronnym na koncie określonym w obowiązującej polityce rachunkowości.
- 5) Nie ujęto w ewidencji księgowej Urzędu i nie poddano amortyzacji bilansowej posiadanych praw użytkowania wieczystego gruntów Skarbu Państwa. Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości do środków trwałych zalicza się nieruchomości, w tym między innymi grunty i prawo użytkowania wieczystego gruntu. Amortyzacji należało dokonywać zgodnie z przepisami art. 31 ust. 2 ustawy.
- 6) Na koncie 231 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń” ewidencjonowano wypłaty ryczałtu za używanie samochodu prywatnego do celów służbowych, zamiast na koncie 234 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”, czym naruszono zasady funkcjonowania powyższych kont określone w załączniku Nr 3 do rozporządzenia.
- 7) Na koncie 234 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”, ewidencjonowano polecenia wyjazdu służbowego radnych, zamiast na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki”, czym naruszono zasady funkcjonowania powyższych kont określone w załączniku Nr 3 do rozporządzenia.
- 8) W zakresie kont dotyczących Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych kontrola wykazała, że na dzień 31.12.2019r. salda Wn kont 135 – „Rachunki środków funduszy specjalnego przeznaczenia” w kwocie 55.024,14zł i 234 – „Pozostałe

rozrachunki z pracownikami” w kwocie 71.160,00zł nie bilansowały się z saldem Ma konta 851 – „Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych” w kwocie 126.539,14 zł, co daje różnicę w kwocie 355,00zł. W powyższym zakresie Skarbnik złożył następujące wyjaśnienie: „Na koniec 2019 roku saldo konta 135 jest zgodne z saldem na rachunku bankowym i wynosi 55.024,14 zł. Natomiast różnicę pomiędzy saldem kont 135 i 234 a 851 stanowi kwota 355,00 zł. Składa się na nią nieprawidłowo zaksięgowany na koncie 851 podatek od listy płac nr 46 z dn. 29.06.2012 w wysokości 90,00 zł, a także księgowanie w 2013 – przypisano spłatę pożyczek z ZFŚS zgodnie z listą płac nr 46 z dn. 24.05.2013 w wysokości 1940 zł natomiast wpłacono na konto 1495,00 zł”

Wykazanie w księgach rachunkowych danych niezgodnych ze stanem rzeczywistym stanowi naruszenie przepisów art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości i świadczy o zaniechaniu obowiązku określonego w art. 4 ust. 3 pkt 3 ww. ustawy, polegającego na okresowym ustaleniu lub sprawdzeniu drogą inwentaryzacji rzeczywistego stanu aktywów i pasywów.

- 9) Wystąpiły przypadki, iż dla niżej wymienionych kont bilans zamknięcia na dany rok był inny niż bilans otwarcia na rok następny. Stanowiło to naruszenie art. 5 ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz zasad funkcjonowania kont zawartych w załączniku Nr 3 do rozporządzenia.

Powyższa nieprawidłowość dotyczyła następujących kont:

a) Budżetu:

- Konto „224” wykazywało: BZ na 2019 r. Wn 240 852,73 i Ma 3 673,58
BO na 2020 r. Wn 241 319,71 i Ma 4 140,56

b) Urzędu:

- Konto „135” wykazywało BZ na 2018 r. Wn 45 083,53 i Ma 0,00
BO na 2019 r. Wn 79 154,93 i Ma 27 071,40
BZ na 2019r. Wn 55 024,14 i Ma 0,00
BO na 2020r. Wn 70 720,58 i Ma 15 496,44
- Konto „221” wykazywało BZ na 2018 r. Wn 815 692,69 i Ma 8 598,65
BO na 2019 r. Wn 807 094,04 i Ma 0,00
BZ na 2019r. Wn 809 344,82 i Ma 5 640,14
BO na 2020r. Wn 803 704,68 i Ma 0,00
- Konto „234” wykazywało BZ na 2018 r. Wn 73 670,00 i Ma 30,09
BO na 2019 r. Wn 73 639,91 i Ma 0,00
- Konto „851” wykazywało BZ na 2018 r. Wn 0,00 i Ma 119 108,53
BO na 2019 r. Wn 4780,00 i Ma 123 888,53
BZ na 2019r. Wn 0,00 i Ma 126 539,14
BO na 2020r. Wn 4 680,00 i Ma 131 219,00

2. Wójt nie określił formy przekazywanych sprawozdań budżetowych przez kierowników jednostek organizacyjnych, co naruszyło przepisy § 12 ust. 4 Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2018r. poz.109 ze zm., a od dnia 26 lipca 2019r. Dz. U. z 2019, poz. 1393 ze zm.).
3. Wpłaty za media (wywóz nieczystości płynnych, centralne ogrzewanie) wnoszone przez najemców lokali mieszkalnych i dzierżawców lokali użytkowych klasyfikowano w § 0750 „Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa,

jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze” zamiast w § 0830 „Wpływy z usług”. Powyższe naruszało zasady klasyfikacji dochodów określone w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014r., poz. 1053 ze zm.).

4. W zakresie przeprowadzonej inwentaryzacji według stanu na 31.12.2019 roku stwierdzono naruszenie przepisów art. 26 i art. 27 ustawy o rachunkowości i uregulowań wewnętrznych, a mianowicie:

- 1) Zarządzeniem Nr 7/2019 Kierownika Urzędu Gminy w Kuślinie z dnia 20 listopada 2019 roku w sprawie: przeprowadzenia inwentaryzacji składników majątkowych zarządzono przeprowadzenie inwentaryzacji środków trwałych i wyposażenia w Ochotniczych Strażach Pożarnych w Kuślinie, Wąsowie, Trzciance, Michorzewku, Michorzewie, Śliwnie, Chraplewie, Głuponiach. W konsekwencji przeprowadzono inwentaryzację w drodze spisu z natury – składników majątku będącego własnością Gminy, a przekazanego do użytkowania Ochotniczym Strażom Pożarnym. Stosownie do przepisów art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości - inwentaryzacja gminnych składników mienia powierzonych innym jednostkom powinna zostać przeprowadzona poprzez wysłanie do poszczególnych podmiotów pism o potwierdzenie stanu wskazanych w nich składników majątku gminy. Zgodnie z tym przepisem, powierzone kontrahentom własne składniki aktywów inwentaryzuje się w drodze uzyskania od kontrahentów potwierdzeń prawidłowości wskazanego w księgach rachunkowych jednostek stanu aktywów oraz wyjaśnień i rozliczeń ewentualnych różnic. Natomiast zgodnie z przepisami art. 26 ust. 2 ustawy o rachunkowości to jednostka, której powierzono do użytkowania składniki majątkowe stanowiące własność innych jednostek, dokonuje inwentaryzacji tych składników w drodze spisu z natury i powiadamia te jednostki o wynikach spisu, np. poprzez przesłanie egzemplarzy arkuszy spisowych lub poprzez uzyskanie od nich potwierdzeń prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych jednostki stanu tych aktywów.
- 2) Zarządzeniem Nr 7/2019 Kierownika Urzędu Gminy w Kuślinie z dnia 20 listopada 2019 roku w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji składników majątkowych ustalono termin przeprowadzenia inwentaryzacji drogą spisu z natury środków trwałych i wyposażenia do dnia 20 stycznia 2020 roku, czym naruszono przepisy w art. 26 ust. 3 pkt 1 ustawy o rachunkowości i ustaleniami zarządzenia nr 26/2004 Wójta Gminy w Kuślinie z dnia 30 sierpnia 2004 roku w sprawie: instrukcji inwentaryzacyjnej dla Urzędu Gminy w Kuślinie.
- 3) W protokole inwentaryzacji przeprowadzonej metodą weryfikacji wartości niematerialnych i prawnych nie podano dokumentów źródłowych (np. umów licencyjnych, umów zakupu), na podstawie których dokonano weryfikacji tych wartości.
- 4) W sporządzonym protokole z weryfikacji salda konta 080 „Środki trwałe w budowie” nie podano wykazu dokumentów wykorzystanych przy jego weryfikacji, jak również nie wskazano czy znajdują się na koncie nakłady które nie przyniosły efektu

gospodarczego, odnośnie wydatków poniesionych na dokumentację w latach poprzednich nie stwierdzono czy są one jeszcze aktualne, co było niezgodne z przepisami art. 26 ust. 1 pkt. 3 ustawy o rachunkowości.

- 5) W protokołach weryfikacji odniesiono się wyłącznie do prawidłowości sald kont syntetycznych, nie odnoszono się czy były one zgodne z sumami sald prowadzonych do nich kont ksiąg pomocniczych. Protokoły nie zawierały wykazu dokumentów wykorzystywanych przy weryfikacji kont syntetycznych i analitycznych w przypadku sald kont 221, 229, 231, 234, 240, 011, 013.
- 6) Zinventaryzowano w drodze spisu z natury środki trwałe trudno dostępne (m.in. kanalizację deszczową, sieć gazową, sieć wodno-kanalizacyjną), mimo że w myśl przepisów art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości inwentaryzacja składników majątku trudno dostępnego powinna być przeprowadzona drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji realnej wartości tych składników. W przypadku ww. składników majątku gminy nie był możliwy spis z natury zgodnie z jego istotą zapisaną w części I pkt 2 instrukcji inwentaryzacyjnej, spis z natury rzeczowych składników majątku polega na ustaleniu rzeczywistej ich ilości. W części 1 pkt 6 instrukcji ustalono, że w drodze porównania (stanów) i weryfikacji sald wynikających z ewidencji księgowej inwentaryzuje się: grunty oraz trudno dostępne oglądowi środki trwałe.
- 7) We wszystkich arkuszach spisu z natury brak było symbolu identyfikacyjnego spisywanego składnika (np. numeru inwentarzowego), jednostki miary inwentaryzowanej pozycji składnika. Elementy te wymagane były zapisami części V pkt 12 instrukcji inwentaryzacyjnej.
- 8) Brak było ewidencji arkuszy spisu z natury jako druków ścisłego zarachowania, która była wymagana zapisami w części V pkt 11 instrukcji inwentaryzacyjnej.

Nieprawidłowość w zakresie inwentaryzacji stwierdzono także w wyniku poprzedniej kompleksowej kontroli gospodarki finansowej obejmującej rok 2015. W wystąpieniu pokontrolnym WK-0911/43/2016 z dnia 17 marca 2017 r. sformułowano wniosek pokontrolny Nr 3 w brzmieniu *„Zapewnić rzetelne przeprowadzenie inwentaryzacji aktywów i pasywów jednostki. Zgodnie z przepisami art. 4 ust. 3 ustawy o rachunkowości, inwentaryzacja stanowi element rachunkowości, który służy do weryfikacji stanów aktywów i pasywów przed ich ujęciem w sprawozdaniu finansowym. Przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji należy odpowiednio udokumentować i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych”*.

W informacji o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych Nr KPO 0911.1.2017 z dnia 19 kwietnia 2017 r. Wójt Gminy w odniesieniu do wniosku Nr 3 podał, że *„Inwentaryzacje aktywów i pasywów przeprowadzane będą drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z dokumentami źródłowymi. Udokumentowane to zostanie w protokołach z przeprowadzenia inwentaryzacji.”*

5. W wyniku kontroli wykonywania obowiązków organu podatkowego w zakresie prawidłowości, wymiaru, poboru i egzekucji podatków rolnego, od nieruchomości i od środków transportowych w badanej w trakcie kontroli próbie stwierdzono, że:

- 1) W jednym przypadku podatnik w załączniku do deklaracji na podatek od środków transportowych na 2019 rok nie wskazał rodzaju środka transportowego, co uniemożliwiło sprawdzenie poprawności zadeklarowanego podatku. Organ podatkowy nie wezwał podatnika w celu złożenia prawidłowej deklaracji. Nie wezwano podatnika do złożenia korekty deklaracji co było niezgodne z przepisami art. 272 pkt. 2 i 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018r. poz. 800 ze zm., a od dnia 14.05.2019r. Dz. U. z 2019r., poz. 900 ze zm.).
 - 2) Podatnicy: Ochotnicze Straże Pożarne, którzy władali nieruchomościami należącymi do Gminy Kuślin nie złożyli deklaracji na podatek od nieruchomości. Było to niezgodne z przepisami art. 6 ust. 9 w związku z art. 6 ust. 10 i art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. b ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Podatnicy korzystali ze zwolnienia od podatku od nieruchomości (budynków i gruntów) wprowadzonego uchwałą Nr II/10/2018 Rady Gminy Kuślin z dnia 6 grudnia 2018 roku w sprawie zwolnień w podatku od nieruchomości na 2019 rok. Organ podatkowy nie wzywał podatników do złożenia deklaracji. Skutki z tytułu zwolnień od tych nieruchomości wykazano w deklaracji złożonej przez Gminę Kuślin.
Przepisy art. 274a § 1 ustawy Ordynacja podatkowa stanowią, że organ podatkowy może zażądać złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn niezłożenia deklaracji lub sprawozdania finansowego lub wezwać do ich złożenia, jeżeli nie zostały złożone mimo takiego obowiązku.
6. W zakresie realizacji dochodów z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi kontrola wykazała, że pomimo wyznaczenia przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Poznaniu Wójta Gminy Duszniki do załatwiania spraw podatkowych Wójta Gminy Kuślin w 2019 roku nie przesłano deklaracji dotyczącej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w celu weryfikacji.
Zgodnie z art. 278 ustawy Ordynacja podatkowa w przypadku wyłączenia organu podatkowego od dokonywania czynności sprawdzających, deklaracja jest składana w organie podatkowym podlegającym wyłączeniu. Organ ten przekazuje deklarację do organu wyznaczonego do dokonywania czynności sprawdzających, pozostawiając jej kopię.
7. Kontrola w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi wykazała, że: planowane dochody z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi Gminy Kuślin na 2019 rok w rozdz. 90002 § 0490 wynosiły 550.000 zł, a dochody wykonane stanowiły kwotę 534.467,78 zł tj. 97,18 % planu. Ponadto w rozdz. 90002 uzyskano dochody: w § 0640 (odsetki, opłaty komornicze) w kwocie 10.347,12 zł oraz w § 0910 (odsetki) w kwocie 2.930,98 zł. Łączna kwota dochodów: 571.515,82 zł. Wydatki związane z wykonaniem zadania gospodarki odpadami komunalnymi za 2019 rok wynosiły 571.745,88 zł. Z porównania wykonanych dochodów do wykonanych wydatków wynika różnica w kwocie 23.769,94 zł.
W 2019 roku na „Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Kuślin” obowiązywała umowa Nr 272.3.2018 zawarta w dniu 19 czerwca 2018 roku na okres od dnia 19.06.2018 roku do 30.06.2020 roku z Przedsiębiorstwem Usług Komunalnych TRANS-KOM Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu wybranym w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego przeprowadzonym w trybie przetargu nieograniczonego. W umowie ustalono wynagrodzenie: 826.666,67 zł bez VAT, 892.800,00 zł w tym VAT 8% tj. 66 133,33 zł.

8. Kontrola wydatków bieżących z tytułu wynagrodzeń wykazała, że pismem z dnia 02.01.2019 r. ustalającym wysokość wynagrodzenia Skarbnika od dnia 01.01.2019 r., Wójt przyznał premię w wysokości 15% wynagrodzenia zasadniczego na podstawie § 15 Zarządzenia Nr 1/2018 Kierownika Urzędu Gminy w Kuślinie z dnia 2 stycznia 2018 r. w sprawie ustalenia Regulaminu Wynagradzania Pracowników w Urzędzie Gminy w Kuślinie ze zm., który dotyczy pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, a nie powołania.

Zgodnie bowiem z art. 39 ust. 2 pkt.1 ustawy o pracownikach samorządowych (Dz. U z 2018r., poz. 1260, a od dnia 11.07.2019 r. Dz. U. z 2019 r., poz. 1282), pracodawca w regulaminie wynagradzania może określić, dla pracowników samorządowych, o których mowa w art. 4 ust.1 pkt 3 (tj. pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę) warunki przyznawania oraz warunki i sposób wypłacania premii i nagród innych niż nagroda jubileuszowa. W związku z powyższym premia, której warunki i zasady przyznawania określono w § 15 obowiązującego w jednostce regulaminu wynagradzania, może być przyznana tylko pracownikom zatrudnionym na podstawie umowy o pracę, a nie powołania.

Pozostałe składniki wynagrodzenia Skarbnika ustalone zostały zgodnie z III tabelą załącznika nr 3 do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych.

9. W 2019 r. równowartość odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych pracowników wykonujących zadania zlecone z zakresu administracji rządowej ujęto w rozdziale 75023 „Urzędy Gmin (miast i miast na prawach powiatu)”, zamiast w rozdziale 75011 „Urzędy wojewódzkie”. Powyższe naruszało zasady klasyfikacji wydatków określone w załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010r w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 ze zm.).

10. Wójt nie ustalił stawki za jeden kilometr przebiegu samochodu osobowego dla celów rozliczenia kosztów podróży służbowej pracownika odbytej samochodem osobowym niebędącym własnością pracodawcy zgodnie z przepisami § 3 ust. 3 i 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. z 2013r. poz. 167).

Koszty podróży służbowych pracowników w 2019 r. rozliczane były wg maksymalnej stawki za 1 km przebiegu pojazdu tj. 0,8358 zł określonej w § 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz. U. Nr 27 poz. 271 ze zm.).

11. W zakresie wydatków poniesionych w rozdziale 85153 „Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii” oraz 85154 „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych”, stwierdzono, że Zarządzeniem Nr 4/2019 z dnia 4 lutego 2019 r. Wójt powołał samego siebie do składu gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, w której pełnił funkcję członka. Powyższe sprzeczne było z przepisami art. 4¹ w związku z art. 18 ust. 1 i ust. 3a ustawy z dnia 26

października 1982 r. o wychowaniu i trzeźwości przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U z 2018r., poz. 2137 ze zm., a od dnia 19.11.2019 r. Dz. U. z 2019 r., poz. 2277). Wójt – uprawniony jako organ do wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych nie może powołać samego siebie do składu gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych oraz ustanowić się jej przewodniczącym, gdyż w ten sposób następuje kumulacja funkcji pełnionych w gminie przez jedną osobę.

Nieprawidłowość powyższą stwierdzono także w wyniku poprzedniej kompleksowej kontroli gospodarki finansowej obejmującej rok 2015. W wystąpieniu pokontrolnym WK-0911/43/2016 z dnia 17 marca 2017 r. sformułowano wniosek pokontrolny Nr 10 w brzmieniu „Zapewnić przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.) oraz uregulowań wewnętrznych w tym zakresie, a w szczególności dokonać zmian w składzie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w celu uniknięcia kumulacji funkcji pełnionych w Gminie przez Kierownika jednostki”.

W informacji o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych Nr KPO 0911.1.2017 z dnia 19 kwietnia 2017 r. Wójt Gminy w odniesieniu do wniosku Nr 10 podał, że „Wójt Gminy Kuślin dokona zmiany zarządzenia w sprawie powołania składu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych”.

12. Kontrola wydatków na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U z 2018r., poz. 2137 ze zm., a od dnia 19.11.2019 r. Dz. U. z 2019 r., poz. 2277) realizowanych w rozdziale 85154 „Przeciwdziałanie alkoholizmowi”, § 4300 „Zakup usług pozostałych” wykazała, że w 2019r. poniesiono na rzecz Gminnej Szkołki Piłkarskiej z siedzibą: ul. Dworcowa 2 Sątopy, działającej w formie stowarzyszenia, wpisanej do ewidencji Klubów Sportowych Starosty Nowotomyskiego pod numerem 32, wydatki w łącznej kwocie: 5.000 zł na podstawie faktur:

- Nr FAS/47/2019 z dnia 20.03.2019 za wynajęcie autobusu z kierowcą – przewóz zawodników i trenerów na mecze, treningi i turnieje na kwotę 2.000,00 zł
- Nr FAS/56/2019 z dnia 31.03.2019 za wynajęcie autobusu z kierowcą – przewóz zawodników i trenerów na mecze, treningi i turnieje na kwotę 1.000,00 zł
- Nr FAS/47/2019 z dnia 03.06.2019 za wynajęcie autobusu z kierowcą – przewóz zawodników i trenerów na mecze, treningi i turnieje na kwotę 2.000,00 zł

Sfinansowania powyższych usług dokonano z pominięciem ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, co stanowiło naruszenie przepisów art. 221 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych oraz art. 5 ust. 2 i 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2018 r. poz. 450, ze zm., a od dnia 12.04.2019 r. Dz. U. z 2019r. poz. 688 ze zm.).

Powyższe naruszyło także postanowienia Programu współpracy Gminy Kuślin z organizacjami pozarządowymi w 2019 r. określonymi uchwałą Nr XLI/216/2018 z dnia 4 października 2018r., że zlecenia tym podmiotom zadań publicznych z tytułu organizacji zajęć w zakresie piłki nożnej następuje w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

Kontrola wykazała, że na rzecz Gminnej Szkołki Piłkarskiej poza wydatkami opisanymi powyżej poniesiono także wydatki w kwocie 7.000 zł w trybie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na podstawie umowy nr DGK.524.1.6.2019 z dnia 15.02.2019 r. na wsparcie realizacji zadania

publicznego pn. „Profesjonalne szkolenie dzieci z zakresu piłki nożnej w środowiskach wiejskich Gminy Kuślin”. W ramach realizacji zadania dotacja została wydatkowana na: transport dzieci na turniej, zakup strojów sportowych, zakup sprzętu sportowego, delegacje sędziowskie i wynagrodzenie trenerów w turniejach zewnętrznych.

13. W umowach nie określono wartości ogółem, ani maksymalnej wartości granicznej zaciągniętego zobowiązania w zakresie świadczonych usług:
- 1) Na realizację zadań własnych gminy w zakresie zapewnienia opieki bezdomnym zwierzętom na podstawie: umowy nr RŚ.2.2019 z dnia 02.09.2019r. zawartej ze Stowarzyszeniem Integracji Społeczności Lokalnych „Wielkopomoc” Posadówek z siedzibą we Lwówku w sprawie wykonywania czynności polegających na chwyтaniu psów przebywających bez opieki na terenie Gminy Kuślin w miejscach publicznych i utrzymywaniu ich na terenie schroniska „Zwierzakowo” w Posadówku, gm. Lwówek oraz umowy nr RŚ.1.2019 z dnia 02.01.2019r. zawartej z Gabinetem Weterynaryjnym VITAL-VET Artur Maślak z siedzibą w Pniewach na zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt na terenie Gminy Kuślin, obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt w schronisku dla zwierząt, usypianie ślepych miotów.
 - 2) Na realizację zadań własnych gminy w zakresie zapewnienia transportu dzieci do szkół na podstawie umowy Nr DGK.272.1.1.2019 z dnia 30.07.2019 r. na dowozy i odwozy uczniów do szkół na terenie Gminy Kuślin w roku szkolnym 2019/2020 i 2020/2021 zawartej z Firmą Transportową KARKOWSKI sp. z o. o. z siedzibą w Kuślinie, w której określono wynagrodzenie za wykonanie usługi jako stawkę za 1 kilometr.

Brak określenia wartości usług uniemożliwił ustalenie, czy zobowiązania wynikające z umów mieściły się w planie finansowym jednostki w okresie ich realizacji. Stosownie do art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017, poz.2077, a od dnia 10.05.19 Dz. U. z 2019, poz. 869 ze zm.) jednostki sektora finansów publicznych mogą zaciągać zobowiązania do sfinansowania w danym roku do wysokości wynikającej z planu wydatków, pomniejszonej o wydatki na wynagrodzenia i uposażenia, składki na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy, inne składki i opłaty obowiązkowe oraz płatności wynikające z zobowiązań zaciągniętych w latach poprzednich.

W uchwale budżetowej Nr III/22/2018 na 2019 rok określono sumę do której Wójt może samodzielnie zaciągać zobowiązania w wysokości: 600.000,00 zł, natomiast w uchwale Nr XII/80/2019 na 2020 rok w wysokości: 800.000 zł.

Nieprawidłowość powyższą stwierdzono także w wyniku poprzedniej kompleksowej kontroli gospodarki finansowej obejmującej rok 2015. W wystąpieniu pokontrolnym WK-0911/43/2016 z dnia 17 marca 2017 r. sformułowano wniosek pokontrolny Nr 16 w brzmieniu „*W zawieranych przez Gminę umowach o świadczenie usług oprócz stawki jednostkowej określać maksymalną wysokość wynagrodzenia za wykonanie przedmiotu umowy w okresie jej realizacji. Pozwoli to zapewnić kontrolę wysokości zaciągniętych zobowiązań z planem finansowym jednostki w okresie realizacji umowy tj. zgodnie z art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych*”.

W informacji o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych Nr KPO 0911.1.2017 z dnia 19 kwietnia 2017 r. Wójt Gminy w odniesieniu do wniosku Nr 16 podał, że „*W umowach zawieranych na świadczenie usług będą oprócz stawki jednostkowej określane maksymalne*

stawki wynagrodzenia za przedmiot umowy celem kontroli wysokości zaciągniętych zobowiązań z planem finansowym”.

14. W 2019 roku wystąpiły przypadki dokonania wydatków ponad limit ustalony w planie finansowym Urzędu Gminy Kuślin łącznie o kwotę 702,69 zł. Dokonywanie wydatków ponad limity ustalone w planie finansowym jednostki stanowiło naruszenie zasad dokonywania wydatków określonych w art. 44 ust. 1 pkt 3, art. 52 ust. 1 pkt 2, i art. 254 pkt 3 ustawy z dnia 21 sierpnia o finansach publicznych (Dz. U. z 2017, poz.2077, a od dnia 10.05.19 Dz. U. z 2019, poz. 869 ze zm.).

Nieprawidłowość powyższą stwierdzono także w wyniku poprzedniej kompleksowej kontroli gospodarki finansowej obejmującej rok 2015. W wystąpieniu pokontrolnym WK-0911/43/2016 z dnia 17 marca 2017 r. sformułowano wniosek pokontrolny Nr 13 w brzmieniu *„Przy dokonywaniu wydatków przestrzegać zasad określonych w ustawie z dnia z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, a mianowicie wydatków dokonywać na cele i w wysokości ustalonej w uchwale budżetowej i planie finansowym jednostki. Ujęte w budżecie i planie finansowym jednostki wydatki, stanowią nieprzekraczalny limit”.*

W informacji o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych Nr KPO 0911.1.2017 z dnia 19 kwietnia 2017 r. Wójt Gminy w odniesieniu do wniosku Nr 13 podał, że *„Zleciłem zwrócić większą uwagę pracownikom dokonującym zakupów, aby nie przekraczać limitów ujętych w planie finansowym Urzędu”.*

15. W „Wykazie przedsięwzięć do WPF” do uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kuślin na lata 2018-2023 nie ujęto zobowiązań wynikających z umów:

- Nr DGK.272.1.1.2019 na dowozy i odwozy uczniów do szkół na terenie gminy Kuślin zawartej w dniu 30 lipca 2019 roku z Firmą Transportową Krakowski Sp. z o.o. na okres od 2 września 2019 roku do 30 czerwca 2021 roku. W umowie określono wynagrodzenie w wysokości stawki jednostkowej za 1 km tj. 3,35 zł z podatkiem VAT.
- Nr 272.3.2018 na „Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Kuślin” zawartej w dniu 19 czerwca 2018 roku z Przedsiębiorstwem Usług Komunalnych TRANS-KOM Sp. z o.o. ul. Kościelna Poznań na okres od dnia 19 czerwca 2018 roku do 30 czerwca 2020 roku. W umowie określono wynagrodzenie w wysokości 892.800 zł z podatkiem VAT (24 miesiące x 37.200 zł).

Umowy w zakresie dowozów i odwozów uczniów do szkół na terenie gminy oraz w zakresie odbioru odpadów komunalnych nie mieszczą się w katalogu zadań, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki.

Terminy realizacji umów przekraczały rok budżetowy, w którym były one zawierane, zobowiązania z nich wynikające winny być zatem ujęte jako przedsięwzięcia w wykazie do WPF Gminy Kuślin na dzień zawarcia umowy, zgodnie z przepisami art. 226 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

16. W zakresie stosowania przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1579 ze zm., a od dnia 16.10.2018 r. Dz. U. z 2018 r. poz. 1986 ze zm.) kontrolą objęto postępowanie przeprowadzone w trybie przetargu nieograniczonego o udzielenie zamówienia publicznego na: „Przebudowę - utwardzenie nawierzchni dróg dojazdowych do gruntów rolnych na terenie gminy Kuślin” (3 zadania) zakończone dzieleniem zamówienia:
- 1) Firmie Całus sp. z o.o. sp. k. Boruja Nowa 47b, 64-300 Nowy Tomyśl na podstawie umowy Nr DGK.272.1.3.1.2019 z dnia 17 września 2019 roku. Za wykonanie przedmiotu umowy ustalono wynagrodzenie:
 - zadanie 1 - w kwocie 406.132,00 zł netto, plus należny podatek VAT w wysokości 23% tj. 93.410,36 zł. Łącznie wynagrodzenie brutto wynosi 499.542,36 zł.
 - zadanie 2 - w kwocie 225.413,65 zł netto, plus należny podatek VAT w wysokości 23% tj. 51.845,14 zł. Łącznie wynagrodzenie brutto wynosi 277.258,79 zł.
 - 2) Firmie INFRAKOM Kościan Sp. z o.o. Sp.k. ul. Feliksa Nowowiejskiego 4, 64-000 Kościan na podstawie umowy Nr DGK.272.1.3.2.2019 z dnia 17 września 2019 roku. Za wykonanie przedmiotu umowy ustalono wynagrodzenie:
 - zadanie 3 - w kwocie 52.997,40 zł netto, plus należny podatek VAT w wysokości 23 % tj. 12.097,40 zł. Łącznie wynagrodzenie brutto wynosi 64.694,80 zł.Kontrola przeprowadzonego postępowania nie stwierdziła nieprawidłowości.
17. Roczne sprawozdanie z udzielonych zamówień publicznych w 2019 roku sporządzono według wzoru, określonego rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 15 grudnia 2016 r. w sprawie informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach, jego wzoru oraz sposobu przekazywania (Dz. U. poz. 2038). W sprawozdaniu, w pkt II „Zamówienia klasyczne o wartości przekraczającej wyrażoną w złotych równowartość kwoty, o której mowa w art. 4 pkt 8 ustawy i mniejszej od kwot określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy wpisano: Zamówienia na usługi: w trybie przetargu nieograniczonego – 1 postępowanie - na wartość bez podatku od towarów i usług: 314.340 zł zamiast kwoty 628.680,00 zł (która wynika z oświadczenia inspektora). W rejestrze zamówień publicznych w 2019 r. ujęto: 1 przetarg nieograniczony na usługi: dowozy uczniów do szkół na terenie Gminy Kuślin w roku szkolnym 2019/2020 i 2020/2021. Wartość 3,10 zł netto za 1 kilometr. Zarówno w umowie jak i w rejestrze nie określono łącznej wysokości wynagrodzenia. Z wyjaśnienia inspektora ds. działalności gospodarczej i ochrony przeciwpożarowej wynika, że: *„kwota podana w rubryce usługi została obliczona na rok szkolny czyli od września 2019 roku do czerwca 2020 roku, a winno być 628.680 zł”*.
18. Kontrola gospodarowania mieniem komunalnym wykazała nieprawidłowości naruszające przepisy ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2018r. poz. 2204 ze zm.), wykazała że:
- 1) Nie uchwalono wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Kuślin, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2018r., poz. 1234 ze zm., a od dnia 26.06.2019 r. Dz. U. z 2019r., poz. 1182 ze zm.). Z wyjaśnienia Sekretarza wynika, że: *„Rada Gminy w 2020r. podjęła uchwałę Nr XVIII/126/2020 z dnia 19 listopada 2020 r. w sprawie „Przyjęcia Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Kuślin na*

lata 2020-2025". Wojewoda Wlkp. stwierdził nieważność w/w uchwały tym samym nie weszła ona w życie".

- 2) Wójt nie opracował planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości wymaganego przepisami art. 25 ust. 2 w związku z art. 23 ust. 1 pkt 3 ustawy o gospodarce nieruchomościami.
- 3) Nie uregulowano prawnych form władania nieruchomościami stanowiącymi własność gminy użytkowanymi przez jednostki ochotniczych straży pożarnych. niezgodne z przepisami art. 18 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Jednostki posiadały nieruchomości w bezumownym władaniu.
- 4) Nie sporządzano i nie podawano do publicznej wiadomości wykazów nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem, dzierżawę. Było to niezgodne z przepisami art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami.
- 5) Kontrola prawidłowości zawartych umów najmu lokali mieszkalnych wykazała, że:
 - w umowach najmu/dzierżawy nie określono warunków obniżających stawkę czynszu najmu, nie przedstawiono również informacji o stanie technicznym poszczególnych lokali mieszkalnych, co pozwalałoby na weryfikację spełnienia warunków obniżenia czynszu najmu.
 - w umowie na oddanie do używania lokalu mieszkalnego nr 1 o powierzchni użytkowej 60,80m² składającego się z: 3 pokoi, kuchni, przedpokoju i łazienki oraz pomieszczenia garażowego o powierzchni 16,50 m² zawartej w dniu 2 kwietnia 2011 roku nie ustalono wysokości opłaty za grunt pod garażem, a pomimo tego wystawiano faktury za czynsz gruntu w wysokości 20,00 zł miesięcznie. Było to niezgodne z przepisami art. 659 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny.
- 6) W postępowaniu na sprzedaż lokalu mieszkalnego w miejscowości Dąbrowa w trybie bezprzetargowym:
 - nie sporządzano i nie podano do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości przeznaczonej do sprzedaży i tym samym nie wyznaczono terminu do złożenia wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości, czym naruszono przepisy art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami.
 - w protokole uzgodnień z dnia 06.05.2019 r. ustalono, że koszty sporządzenia operatu szacunkowego pokryje sprzedający, a następnie sprzedający wystawi fakturę Kupującemu za poniesione koszty związane ze sporządzeniem operatu. Również w protokole uzgodnień z dnia 09.10.2019 roku w sprawie sprzedaży w trybie przetargowym ustalono, że kupujący wyraża gotowość zapłaty za sporządzony w ramach sprzedaży operat szacunkowy nieruchomości o wartości 1.590,00 zł. Obowiązek pokrywania kosztów przez nabywców jest niezgodny z obowiązującymi przepisami, bowiem stosownie do przepisów art. 25 ust. 1 i 2 w związku z art. 23 ust. 1 pkt 2 oraz art. 35 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy o gospodarce nieruchomościami, na organie gospodarującym zasobem nieruchomości ciąży obowiązek zapewnienia

wyceny zbywanej nieruchomości i podania jej ceny w wykazie nieruchomości przeznaczonych m.in. do sprzedaży.

- 7) Nie podejmowano czynności windykacyjnych w celu wyegzekwowania należności wynikających z umów cywilnoprawnych z tytułu dzierżawy czym naruszono przepisy art. 254 pkt 1 i art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych (Dz. U. z 2017, poz. 2077 ze zm.).

Odpowiedzialnymi za powstałe nieprawidłowości są pracownicy w zakresie wykonywanych przez nich czynności oraz Wójt i Skarbnik poprzez nienależyte wypełnianie obowiązków wynikających z przepisów prawa, w tym z tytułu nadzoru.

II.

Naliczanie i egzekucja udzielonych bonifikat w przypadkach określonych w art. 68 ustawy o gospodarce nieruchomościami w latach 2015-2020 (mienie stanowiące własność Gminy Kuślin).

Według wyjaśnienia Sekretarza Gminy: *Rada Gminy Kuślin wyraziła zgodę w formie uchwały udzielenia bonifikaty na sprzedaż cz. nieruchomości położonej w m. Dąbrowa 27, na działce oznaczonej w ewidencji gruntów nr 26/1 o pow. 0,5108 ha.*

Monitoring sprzedanych nieruchomości w związku z udzielonymi bonifikatami nie jest prowadzony. Do monitoringu sprzedanych nieruchomości nie wyznaczono pracownika.

Nie nastąpiły przypadki zwrotu udzielonych bonifikat.”

III.

Przedmiotem kontroli kompleksowej było również osiągnięcie przez jednostkę samorządu terytorialnego wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli, o których mowa w art. 30 ust. 3, z uwzględnieniem art. 30a ust. 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982r. Karta Nauczyciela (t.j. Dz. U. z 2019r., poz. 2215 ze zm.).

Zgodnie z danymi ujętymi w „Sprawozdaniu z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez Gminę Kuślin za 2019 r.”, sporządzonym w dniu 06.02.2020 r., po ustaleniu średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli stażystów, kontraktowych, mianowanych i dyplomowanych, oraz porównaniu wynagrodzeń z faktycznie wypłaconymi przez Gminę Kuślin w 2019 r. wynagrodzeniami, ustalono że w 2019 r. nauczyciele na wszystkich stopniach awansu zawodowego osiągnęli wysokość średnich wynagrodzeń, o których mowa w art. 30 ust. 3. Gmina Kuślin nie była zobowiązana do wypłaty jednorazowych dodatków uzupełniających, o których mowa w art. 30a ust. 3 ustawy.

W zakresie wypłaty wynagrodzeń nauczycielom za okres strajku w kwietniu 2019r. wyjaśnienia złożyli:

- Dyrektor Zespołu Szkoła Podstawowa-Przedszkole w Wąsowie, z którego wynika, że: w strajku udział brało 43 nauczycieli, którym dokonano umniejszenia wynagrodzenia w łącznej kwocie 39.394,26 zł. Nauczycielom nie rekompensowano umniejszonego wynagrodzenia.
- Dyrektor Zespołu Szkoła Podstawowa - Przedszkole w Michorzewie, z którego wynika, że w strajku udział brało 21 nauczycieli, którym dokonano umniejszenia wynagrodzenia w łącznej kwocie 23.047,84 zł. Nauczycielom nie rekompensowano umniejszonego wynagrodzenia.

Przedstawiając Panu Wójtowi ustalenia kontroli Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu wnosi o ich wykorzystanie w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości oraz usprawnienia gospodarki finansowej Gminy Kuślin, w tym poprzez realizację następujących wniosków pokontrolnych:

1. Zobowiązać Skarbnika i służby finansowe do wyeliminowania nieprawidłowości stwierdzonych w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych oraz do przestrzegania zasad zawartych w ustawie z dnia 29 września 1994. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217 ze zm.) i rozporządzeniu Ministra Finansów i Rozwoju z dnia 13 września 2017r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r., poz. 342), a w szczególności:
 - 1) Na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe” ujmować pozostałe środki trwałe zgodnie z zasadami określonym w obowiązujących zasadach (polityce) rachunkowości.
 - 2) Konta ksiąg pomocniczych prowadzić w sposób określony przepisami art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którymi konta te zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej. Prowadzi się je w ujęciu systematycznym jako wyodrębniony system ksiąg, kartotek (zbiorów kont), komputerowych zbiorów danych, uzgodniony z saldami i zapisami na kontach księgi głównej.
 - 3) W zakładowym planie kont (polityce rachunkowości) Urzędu Gminy określić sposób prowadzenia ewidencji pozabilansowej dla gruntów Skarbu Państwa użytkowanych wieczysto przez Gminę Kuślin.
 - 4) Wprowadzić prawo użytkowania wieczystego gruntów do ewidencji środków trwałych. Na potrzeby ujęcia w księgach rachunkowych wycenić je w cenie nabycia,
 - 5) Odpisów amortyzacyjnych od prawa użytkowania wieczystego dokonywać za okres użytkowania tego prawa. Odpowiednio do tego okresu ustalić (poprzez odpowiedni zapis w polityce rachunkowości) stawkę amortyzacji ustalić zgodnie z przepisami art. 31 ust. 2 i art. 32 ust. 1-3 ustawy o rachunkowości,
 - 6) Rozrachunki z tytułu polecenia wyjazdu służbowego radnych, ujmować w księgach rachunkowych Urzędu na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki”,
 - 7) Rozrachunki z tytułu ryczałtu za używanie samochodów prywatnych do celów służbowych ujmować w księgach rachunkowych na koncie 234 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”,
 - 8) Księgi rachunkowe prowadzić w sposób rzetelny, tak aby dokonane w nich zapisy odzwierciedlały stan rzeczywisty. Podjąć działania celem sprostowania błędnych zapisów ujętych na kontach dotyczących rozliczeń związanych z Zakładowym Funduszem Świadczeń Socjalnych.
2. Przestrzegać zasady ciągłości określonej w art. 5 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w szczególności wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stany aktywów i pasywów należy ujmować w tej samej wysokości, w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych.

3. Określić formy przekazywanych sprawozdań budżetowych przez kierowników jednostek organizacyjnych, zgodnie z przepisami § 12 ust. 4 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2020r. poz.1564 ze zm.).
4. Dochody i wydatki klasyfikować zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 ze zm.).
5. W zakresie inwentaryzacji składników majątkowych zapewnić przestrzeganie przepisów art. 26 i 27 ustawy o rachunkowości. Inwentaryzację poszczególnych aktywów i pasywów przeprowadzać z zastosowaniem właściwych metod oraz w terminach o jakich mowa w art. 26 ustawy o rachunkowości.
Starannie i rzetelnie dokumentować przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji, rozliczać przeprowadzoną inwentaryzację, a ujawnione nadwyżki lub niedobory ujmować w księgach rachunkowych roku, którego dotyczą, a w szczególności w protokołach z inwentaryzacji drogą weryfikacji sald wskazywać dowody źródłowe, na podstawie których dokonano weryfikacji wartości inwentaryzowanych składników.

Metodą weryfikacji inwentaryzować środki trwale trudno dostępne (np. podziemne zbiorniki, sieci, kanały)

Ewidencję druków ścisłego zarachowania jakimi są arkusze spisu z natury, prowadzić w księdze druków ścisłego zarachowania, zgodnie z zapisami ujętymi w Zarządzeniu nr 26/2004 w sprawie: instrukcji inwentaryzacyjnej dla Urzędu Gminy w Kuślinie.

6. Zapewnić nadzór i kontrolę nad systemem wymiaru dochodów podatkowych. Egzekwować od pracowników merytorycznych obowiązek przestrzegania przepisów ustaw podatkowych oraz ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (tj. z 2020 r. poz. 1325 ze zm.), a w szczególności: bieżącego i rzetelnego dokonywania czynności sprawdzających przedkładanych deklaracji podatkowych, w celu sprawdzenia ich formalno – rachunkowej poprawności oraz ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia ich zgodności z przedstawionymi dokumentami stosownie do art. 272 pkt. 2 i 3 ustawy. W razie wątpliwości co do poprawności złożonych deklaracji, skorzystać w ramach czynności sprawdzających z uprawnienia do żądania złożenia niezbędnych wyjaśnień lub jej uzupełnienia, na podstawie art. 274a § 2 ww. ustawy.
7. Podatników korzystających ze zwolnień z podatku od nieruchomości na mocy uchwały Rady Gminy, którzy nie wywiązali się z obowiązku złożenia deklaracji, wzywać do ich złożenia.
8. W przypadku wyłączenia organu podatkowego od dokonywania czynności sprawdzających złożone deklaracje przekazywać organowi wyznaczonemu do dokonywania czynności sprawdzających, pozostawiając w dokumentacji Urzędu kopię deklaracji stosowanie do przepisów art. 278 ustawy Ordynacja podatkowa.

9. Podjąć działania mające na celu zrównoważenie dochodów z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi z kosztami prowadzenia tej działalności w celu uniknięcia angażowania środków budżetu w celu sfinansowania kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi. Przestrzegać przepisów art. 6r ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1439 ze zm.).
10. Zaprzestać przyznawania i wypłacania premii Skarbnikowi Gminy zatrudnionemu na podstawie powołania gdyż regulamin wynagradzania, w oparciu o który była przyznana dotyczy tylko pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę.
11. Ustalić stawkę za jeden kilometr przebiegu samochodu osobowego dla celów rozliczenia kosztów podróży służbowej pracownika odbytej samochodem osobowym niebędącym własnością pracodawcy, zgodnie z przepisami § 3 ust. 3 i 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. z 2013r. poz. 167) w związku z § 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz. U. Nr 27 poz. 271 ze zm.).
12. Wykonywanie zadań własnych gminy z zakresu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zlecać do realizacji stowarzyszeniom na zasadach i w trybach określonych przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U.2020, poz. 1057 ze zm.).
13. Zapewnić przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019r. poz. 2277 ze zm.) oraz uregulowań wewnętrznych w tym zakresie, a w szczególności dokonać zmian w składzie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w celu uniknięcia kumulacji funkcji pełnionych w Gminie przez Kierownika jednostki.
14. Przy dokonywaniu wydatków z budżetu Gminy przestrzegać zasad określonych w przepisach ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021, poz. 305), a mianowicie wydatki ponosić na cele i w wysokościach ustalonych w uchwale budżetowej i planie finansowym. Ujęte w budżecie i w planach finansowych wydatki, stanowią nieprzekraczalny limit.
15. W zawieranych przez Gminę umowach skutkujących powstaniem zobowiązań pieniężnych określać maksymalną wysokość wynagrodzenia (zobowiązania) za wykonanie przedmiotu umowy w okresie jej realizacji. Ułatwi to kontrolę wysokości zaciągniętych zobowiązań z planem finansowym jednostki w okresie realizacji umowy tj. zgodnie z art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305).
16. W wieloletnich prognozach finansowych w załączniku pn. „Wykaz przedsięwzięć” do WPF wykazywać wszystkie zadania obciążające budżety lat przyszłych, stanowiące przedsięwzięcia w rozumieniu przepisów art. 26 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305).

17. Sprawozdanie z udzielonych zamówień publicznych, o którym mowa w art. 82 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2019 ze zm.) sporządzać zgodnie z rozporządzeniem wydanym na podstawie art. 82 ust. 4 ustawy.

18. W zakresie gospodarowania mieniem gminnym:

- 1) Opracować i przedłożyć Radzie projekt uchwały dotyczącej wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy stosownie do postawień art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.) w związku z art. 21 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2020 r., poz. 611).
- 2) Opracować plan wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości zgodnie z przepisami art. 25 ust. 2 i 2a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1990 ze zm.).
- 3) Podjąć działania w celu uregulowania prawnej formy władania nieruchomościami stanowiącymi własność gminy zajętych przez jednostki ochotniczych straży pożarnych, wybierając jedną z form określonych w przepisach art. 18 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami. (Dz. U. z 2020 r. poz. 1990 ze zm.).
- 4) Zwiększyć nadzór i kontrolę przy sporządzaniu umów najmu lokali mieszkalnych. W umowach wskazywać warunki obniżenia stawek czynszu oraz ustalać wysokość opłat dodatkowych.
- 5) Sporządzać i wywieszać wykazy nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, do oddania w dzierżawę w trybie przetargowym i w trybie bezprzetargowym, podając informację o wykazach do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej o zasięgu obejmującym co najmniej powiat, na terenie którego położona jest nieruchomość.
- 6) W protokołach uzgodnień w sprawie sprzedaży nieruchomości nie zobowiązywać nabywców do zapłaty kosztów sporządzenia wyceny nieruchomości, co w konsekwencji spowoduje obciążenie kosztami wyceny nabywcy nieruchomości.
- 7) Wobec osób zalegających z uiszczeniem należności wynikających z umów cywilnoprawnych wszczynać i prowadzić konsekwentne postępowanie zmierzające do wyegzekwowania należnych kwot. Po bezskutecznym upływie terminu zapłaty określonego w umowie (gdy termin był określony w umowie) lub określonego w wezwaniu do zapłaty (gdy termin nie był określony w umowie) rozważyć możliwość skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego, mając na uwadze przepisy art. 118 ustawy z 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1740 ze zm.).

19. Powierzyć właściwemu merytorycznemu pracownikowi obowiązki w zakresie bieżącego monitorowania czy nie zachodzą okoliczności uzasadniające zwrot udzielonej bonifikaty.

O sposobie realizacji wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania należy zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych powiadomić Regionalną Izbę Obrachunkową w Poznaniu w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że stosownie do przepisów art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie. Bieg terminu, o którym mowa wyżej ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżenia w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Do wiadomości:
Rada Gminy w Kuślinie